

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

DIPLOMSKO DELO

**PRANJE DENARJA IN FINANCIRANJE TERORIZMA V
IGRALNIŠTVU**

Ljubljana, september 2010

MARTINA LUŽNIK

IZJAVA

Študentka Martina Lužnik izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom mag. Janeza Sirše, in da dovolim njegovo objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne _____

Podpis: _____

KAZALO

UVOD	1
1. IGRALNIŠTVO IN TURIZEM.....	2
1.1. Igralništvo kot del turizma.....	2
1.2. Pozitivni in negativni učinki/vplivi igralništva	3
2. SLOVENIJA KOT IGRALNIŠKA DESTINACIJA.....	4
2.1. Ponudba igralništva v Sloveniji.....	5
2.2. Pomen igralništva v slovenskem turizmu.....	6
3. PRANJE DENARJA IN FINANCIRANJE TERORIZMA V IGRALNIŠTVU.....	8
3.1. Opredelitev pojma pranja denarja in terorizma v igralništvu.....	8
3.2. Preprečevanje in kontrola	11
4. ANALIZA STANJA V SLOVENIJI NA PODLAGI PRIMERA.....	14
4.1. Slovenija kot rizična destinacija.....	14
4.2. Analiza primera casinoja Perla, družbe Hit d. d.	15
4.3. Problematika spremljanja pranja denarja v igralništvu v Sloveniji.....	17
5. SKLEP	18
LITERATURA IN VIRI	20
PRILOGE	

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Struktura ponudbe igralniško-zabavišnega centra.</i>	<i>3</i>
---	----------

KAZALO GRAFOV

<i>Graf 1: Število obiskov igralnic in igralnih salonov v letu 2008</i>	<i>6</i>
<i>Slika 2: Struktura bruto prihodka od iger na srečo v obdobju 2002–2009 (v mio evrih).....</i>	<i>8</i>

KAZALO TABEL

<i>Tabela 1: Prikaz igralništva (igralnice in igralni saloni) v obdobju 2003–2009</i>	<i>7</i>
<i>Tabela 2: Nadzor nad prirejanjem iger na srečo v letu 2009</i>	<i>15</i>

UVOD

Igralništvo je sčasoma postalo pomemben dejavnik pri razvoju turizma v določeni državi oz. mestu. Predstavlja velik del prihodkov ter način razvoja in povezovanja z drugimi turističnimi ponudbami, ki se medsebojno dopolnjujejo. Vendar ima tudi ta dejavnost pozitivne in negativne učinke.

Skozi zgodovino sta se način in dostopnost dejavnosti širila in pridobivala nove načine igranja. Igre so postale dostopne širšemu krogu ljudi, ne samo bogatejšemu sloju. Danes je igralniška ponudba zelo razvita, o čemer pričajo tudi podatki o obiskanosti igralnic in igralnih salonov, ter prihodki, ki jih te megazabaviščne destinacije ustvarjajo. Klasične igre na srečo so skoraj v celoti namenjene potrebam domačega trga oziroma povpraševanja. Posebne igre na srečo pa predstavljajo funkcijo razvoja turistične dejavnosti in imajo priložnost mednarodne konkurenčnosti in posledično nadaljnjega razvoja.

Problem, ki ga v diplomski nalogi obravnavam, je pranje denarja in financiranje terorizma v igralništvu. Trenuten kriminalni pojav ne predstavlja poglobitnega problema igralništva, se pa ob nepravilnem kontroliranju in reguliranju hitro razširi in vplete tudi ostale negativne dejavnike. S tem se država uspešno spopada s sprotnim nadzorom in njegovim usklajevanjem prek različnih institucij in uradov. Zato je tudi cilj moje diplomske naloge opisati problem, s katerim se država spopada in ga poskuša zmanjšati, na kakšen način uvaja kontrolo, da se problem ne razširi, oziroma da se na najboljši način zmanjša in ohrani status nerizične igralniške destinacije.

V prvem in drugem poglavju diplomskega dela pojasnujem, kako se je igralništvo postopoma umestilo v turistično ponudbo in postalo njen pomemben del. Na podlagi raznih gradiv, izvedenih analiz in izračunov opisujem igralništvo in igralniško ponudbo v Sloveniji.

Za prikaz in analizo problematike pranja denarja in financiranja terorizma, o čemer govorim v tretjem in četrtem poglavju, uporabljam razne smernice in zakone. Opisujem, kaj pranje denarja in terorizem je, kakšni so indikatorji, ki nakazujejo, da se ta dejanja odvijajo, in kako se država spopada s tem pojavom. Pomembnost sodelovanja in usklajenosti delovanja domačih uradov in institucij na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma se izraža v številu kriminalnih dejanj in zasvojenostih z igrami na srečo, ki se postopno zmanjšujejo. V igralnici sem opravila intervju, s katerim sem ocenila stanje in mogoče ukrepe za izboljšavo. Pri tem sem uporabila opisno metodo – deskriptivni pristop raziskovanja.

V diplomskem delu poskušam prikazati Slovenijo kot kredibilno igralniško destinacijo, saj z raznimi ukrepi in kontrolo vzpostavlja igralništvo kot pozitiven in pomemben faktor pri povezovanju in prepoznavnosti države kot varne in gostoljubne destinacije.

1. IGRALNIŠTVO IN TURIZEM

Trdimo lahko, da je turizem postal ena izmed vodilnih in najbolj razvijajočih se dejavnosti v gospodarstvu. Vpliva na zaposlovanje, razvoj regij in seveda na splošen razvoj narodnega gospodarstva. Seveda se pri vsakem delovanju oblikujejo tako pozitivni kot negativni učinki. V nadaljevanju bom prikazala segment igralništva in naštel nekateri od učinkov, ki jih igralništvo povzroča.

1.1. Igralništvo kot del turizma

Če posežemo v zgodovino in raziskujemo, kako se je igralništvo povezalo in postalo del turizma in turistične ponudbe, lahko gremo vse do rimskega imperija. Že takrat so bile igre na srečo povezane s preživljanjem prostega časa v termah. To vrsto zabave so si privoščile plemiške družine, ki so sčasoma igro povezale z bogatim življenjem, družabnimi igrami, kulinariko, itn.

Začetki igralniške ponudbe segajo v leto 1964, ko so v Portorožu odprli nov kazino »Casino Portorož«. Igralnica je bila namenjena najelitnejšim gostom. Portorožu je sledil Bled, nekaj let kasneje pa še Nova Gorica. Posebnost novogoriškega kazinoja je bila v tem, da je poleg igralništva ponudba zajemala tudi gostinske in hotelske storitve. Razvijati se je začel ameriški koncept igralništva, igralništvo je postalo dostopno širšemu krogu ljudi.

Razvoj po drugi svetovni vojni je odločno vplival tudi na razvoj igralništva, tako na strani ponudbe kot na strani povpraševanja. Ponudba iger se je avtomatizirala, krog igralcev se je povečal, saj se je iz višjih slojev razširil tudi na srednjega. Dejavniki, ki so povezani z današnjo ponudbo igralniških storitev, hiter tempo preživljanja prostega časa, aktivne počitnice, spremembe, ki jih prinaša življenjski stil posameznika, usmerjajo razvoj k ustvarjalnem doživljanju aktivnosti. Trendi igralništva se spreminjajo, usmerjajo se k igralniški zabavi za širši krog prebivalstva, ki bo poleg igralniške dejavnosti pomenila tudi zabavo, sprostitve, kulturno izobraževanje, iskanje novih podjetniških priložnosti itn.

Igralništvo je prisotno v vseh svetovnih mestih. V večjih destinacijah igralništvo ni najpomembnejši motiv za prihod gostov, temveč le dopolnjuje turistično ponudbo. Manj pogoste pa so lokacije, kjer druga turistična ponudba ni tako dobro razvita, tako da predstavlja igralništvo osnovo turizma.

Kot lahko vidimo pri strukturi igralniško-zabavišnega dela (Slika 1) je celovito doživetje, ki ga gost »doživi«, zasnovano na tematski zgodbi in povezano z značilno turistično ponudbo okolja. Gost vstopa v program doživetij, ki jih izbira po lastnih željah in nagibih. (Sirše, 2006, str. 7). Tematska zgodba vključuje več vrst turistične ponudbe. Poslovno kongresni turizem, turizem atraktivnih doživetij, wellness turizem, zabaviščni turizem, festivalski turizem, kulturni turizem, kulinarčna doživetja, športni turizem in ne nazadnje tudi igralniški kompleks, ki ponudbo dopolnjuje in povezuje.

Slika 1: Struktura ponudbe igralniško-zabavišnega centra.

Prikaz povezanosti različnih ponudb v celovito zgradbo igralniško-zabavišnega centra.

Vir: D. Luin, *Igralništvo in strategija slovenskega turizma*, 2005.

1.2. Pozitivni in negativni učinki/vplivi igralništva

Kot smo že omenili, so vplivi igralništva na okolje zelo različni. Zagovorniki razvoja igralništva izpostavljajo pozitivne vplive na gospodarsko okolje, nasprotniki pa na drugi strani poudarjajo družbene probleme, ki jih to prinaša. Pri pozitivni vplivih, ki se izpostavljajo pri zagovornikih igralništva, lahko izpostavimo zmanjšanje brezposelnosti, razvoj turizma in povečanje prihodkov od davkov. Družbeni problemi, ki predstavljajo negativen del igralništva, pa so rast kriminala, rast odvisnikov od iger na srečo, rast števila ločitev in spremembe življenjskih vrednot na ravni lokalne skupnosti, v kateri se razvija igralništvo.

Skupne koristi igralništva lahko razdelimo v dve kategoriji:

$$\text{Skupne koristi} = \text{zasebne koristi} + \text{družbene koristi}.$$

Zasebne koristi igralništva predstavljajo koristi, ki jih je deležen posameznik (npr. dobiček od iger na srečo; plača zaposlenih, ki je višja od povprečne plače v drugi dejavnosti itn.), družbenih koristi pa je deležna celotna družba (npr. ekonomski razvoj, ki pomeni povečanje dohodka in blaginje in ki vodi do višje koristnosti vseh članov v družbi) (Prašnikar, Pahor & Knežević, 2005, str. 27).

Najpomembnejši pozitivni učinki igralništva:

- Zmanjšanje brezposelnosti. Na kratek rok se z razvojem igralništva število zaposlenih poveča, na dolgi rok pa bi se v lokalni skupnosti verjetno razvile druge gospodarske dejavnosti, ki bi zaposlovale prebivalce lokalne skupnosti.
- Ekonomski razvoj. Pomeni povečanje dohodka in blaginje, ki vodi do višje koristnosti za vse člane družbe. Razvoj se beleži pri izvozno usmerjenem igralništvu, kadar igralnice

obiskujejo večinoma tujci (prebivalstvo iz druge države oz. druge regije), saj v tem primeru se izvršuje neto priliv denarja.

- Koristi zaradi bližine. Največkrat se pokažejo kot koristi posameznika, saj zanj bližina igralnice približa možnost zabave, zato se njegovo zadovoljstvo poveča in se premakne na višjo indiferenčno krivuljo.
- Povečanje (zmanjšanje) dobičkov in davkov. Igralniški prihodki so praviloma bolj obdavčeni kot prihodki ostalih dejavnosti. Poleg dobička, ki ga ustvarjajo igralnice, lahko upoštevamo še dobiček, ki jih ustvarijo ekonomski subjekti, ki delajo v bližini igralnic.
- Druge koristi, kot so povečanje kakovosti življenja prebivalstva, promocija lokalne skupnosti, povečanje cen nepremičnin itn.

Poleg pozitivnih pa nastajajo tudi negativni učinki. Več avtorjev opredeljuje stroške na različne načine. Večina opredeljuje družbene stroške kot stroške, ki nastajajo zaradi problematičnih in odvisnih igralcev. Negativni učinki:

- Kriminal se največkrat povezuje z zasvojenostjo z igrami na srečo in dolgovi, ki jih zasvojenost povzroča. Druga kriminalna dejanja, povezana z igralništvom, so nasilje, oškodovanje premoženja (tatvine), gospodarski kriminal (ponarejanje denarja, davčna utaja ipd.) ter prostitucija.
- Razdori družin. Med zasvojenci z igrami na srečo je po raziskavah stopnja ločitev nadpovprečna. Stroški, ki se kažejo, so povezani s stroški, ki jih povzroča igralec družini (stroški v ločitvenem postopku).
- Poslovni stroški nastajajo predvsem v obliki zmanjšane produktivnosti ter večje odsotnosti z dela.
- Samomori. Igralci, zasvojeni z igrami na srečo, imajo večje možnosti za samomor; tudi stopnja samomorilnosti je pri njih bistveno večja kot je povprečje za celotno populacijo.
- Drugi stroški.

Skrb države, da se igre izvajajo v urejenem in nadzorovanem okolju, se odraža tudi v ponujanju možnosti, da igralec lahko od gospodarske družbe, ki je dobila koncesijo za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici ali igralnem salonu, s pisno izjavo zahteva, da mu najmanj za šest mesecev in največ tri leta prepove udeležbo pri igrah na srečo – gre za t. i. samoprepoved (Ur. l. RS, št. 134/2003, ZIS-UPB1, člen 9).

2. SLOVENIJA KOT IGRALNIŠKA DESTINACIJA

Igralni turistični produkt je pomemben segment pretežno izvozno usmerjene slovenske turistične ponudbe. Večino ustvarjenega prihodka igralnic predstavlja čisti priliv dohodka iz tujine, saj pretežni del gostov, katerih primarni motiv obiska Slovenije je igralniško doživetje, predstavljajo tuji obiskovalci (Sirše, 2006, str.1). Za Slovenijo turizem predstavlja eno izmed najperspektivnejših gospodarskih dejavnosti in eno izmed strateških razvojnih usmeritev slovenskega gospodarstva.

Turistična zveza Slovenije že ves čas, še posebno intenzivno pa v zadnjih letih, pozorno spremlja razvoj igralništva in igralniškega turizma in daje svoja argumentirana stališča in pobude v zvezi z urejanjem te dejavnosti.

Temeljni razvojni dokument za področje iger na srečo – Strategija razvoja iger na srečo v Sloveniji sprejme Vlada Republike Slovenije, ki ga ob spremenjenih okoliščinah tudi posodablja. Dokument podaja pregled in analizo stanja na celotnem področju igralništva v obdobju zadnjih osmih let ter ponuja pregled evropskega trga iger na srečo torej konkurence.

2.1. Ponudba igralništva v Sloveniji

Prvo igralnico (tudi casino) so v Sloveniji odprli leta 1964 v Portorožu. Z leti se je število igralnic povečevalo, zavzemale pa so vse večjo vlogo v turistični ponudbi destinacije. Na razvoj igralništva v Sloveniji sta vplivala dva strateška dokumenta: Strategija razvoja slovenskega igralništva (1997) in Strategija razvoja slovenskega turizma 2001–2006. Slednji je opredelil igralništvo kot turistični produkt, ki predstavlja pomemben del turistične ponudbe Slovenije in ki lahko kot eden zanimivejših in perspektivnejših proizvodov, da v najkrajšem času največje rezultate.

Po določbah ZIS (Ur. l. RS, št. 134/2003, ZIS-UPB1) je prirejanje iger na srečo izključna pravica Republike Slovenije, igre na srečo pa lahko v Sloveniji prirejajo le gospodarske družbe (delniške družbe), ki pridobijo koncesijo Vlade RS.

Delitev iger na srečo v Sloveniji:

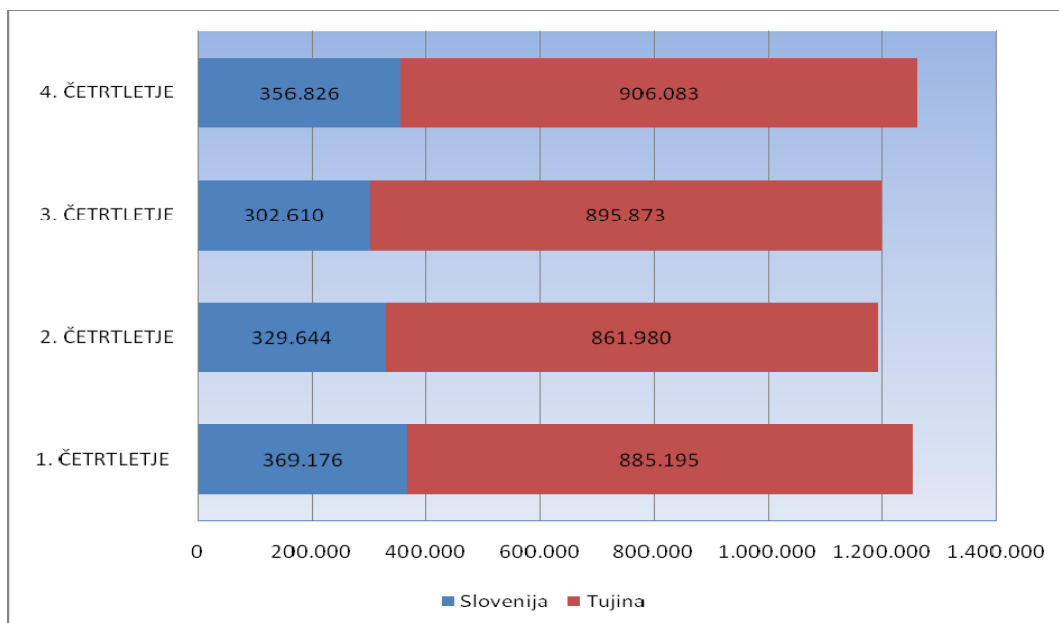
- **Klasične igre na srečo:** trajna prireditelja sta Loterija Slovenije in Športna loterija; možno je tudi občasno prirejanje, kjer lahko prireditelj (društva in neprofitne humanitarne organizacije) z dovoljenjem organizirajo igro tombole, srečelov, športno tekmovanje in številčno loterijo. Klasične igre na srečo po tem zakonu so številčne loterije, loterije s trenutno znanim dobitkom, kviz loterije, tombole, lota, športne napovedi, športne stave, srečelovi in druge podobne igre.
- **Posebne igre na srečo** so igre, kjer koncesionar dobi odobreno koncesijo za opravljanje dejavnosti iger na srečo v igralnicah, kjer se prirejajo t. i. žive igre na igralnih mizah in igralnih panojih ter igre na igralnih avtomatih, in v igralnih salonih, kjer se prirejajo igre le na igralnih avtomatih.

V Sloveniji je število koncesionarjev oziroma koncesij zakonsko omejeno. Na območju Republike Slovenije lahko trajno prirejata klasične igre na srečo največ dva prireditelja, vlada pa lahko dodeli največ 15 koncesij za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnicah in 45 koncesij za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnih salonih (Ur. l. RS, št. 134/2003, ZIS-UPB1). Trenutno je podeljenih 13 koncesij za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo, ki jih imata dva koncesionarja, in sicer Loterija Slovenije, d. d. in Športna loterija in igre na srečo, d. d., 33 koncesij za igralne salone, obstajajo pa tudi tri igralniške družbe, ki so pridobile koncesijo za prirejanje iger na srečo za igralnice (Prilogi 1 in 2). Te igralniške družbe so: HIT Nova Gorica, Casino Portorož in Casino Bled. Število delujočih igralnic (casinovej) je 9.

Igralništvo se oblikuje v tri osnovne smeri ponudbe. Poleg vse večjega elektronskega igralništva in ponudbe manjših predstavnikov igralništva, kot so igralni saloni, so za državo najpomembnejša oblika turistični igralniško-zabavišni resorji. Ti zajemajo goste iz bolj oddaljenih krajev (trgov), saj omogočajo širok spekter možnosti trošenja. Spletne igre (internet in druga telekomunikacijska sredstva) po slovenski zakonodaji niso posebna vrsta iger na srečo, so le poseben način prirejanja iger, za katerega veljajo posebna pravila in pogoji.

V letih 2008 in 2009 se je trend obiskanosti igralnic in igralnih salonih povečal. Za lažjo predstavo tega, kako se število obiskanosti spreminja, sem leto 2008 razdelila na četrtletja (Graf 1).

Graf 1: Število obiskov igralnic in igralnih salonov v letu 2008

Vir: Statistični urad Republike Slovenije.

Kot lahko vidimo iz grafa, se število obiskovalcev ni bistveno zmanjševalo oziroma povečevalo. Delež tujcev se je iz prvega (70,5 %) do tretjega četrtletja (74,7 %) povečeval za približno 2 odstotni točki na četrtletje, s četrtem četrtletjem (71,7 %) pa se je delež spet zmanjšal. Igralnice in igralni saloni ohranjajo konstantno število kljub pričakovanemu zmanjšanju števila gostov zaradi letnega nihanja (dopustovanje, zimska sezona) in zaradi števila dni poslovanja samih salonov in igralnic.

Zaradi velikega deleža tujih gostov se slovensko igralništvo boljše razvija na območjih, ki mejijo na državo. Na območju Goriške, Primorske in Kraške regije je ob koncu leta 2009 delovalo 5 igralnic od skupaj 10 delujočih in 19 igralnih salonov od skupaj 34 delujočih. V Goriški regiji je bilo ustvarjenega 55 % celotnega bruto prihodka od posebnih iger na srečo v RS (predlog zakona o spremembah Zakona o igrah na srečo, Osnutek strategije razvoja iger na srečo, 2010, str. 11.)

2.2. Pomen igralništva v slovenskem turizmu

Igralniško-zabavišna dejavnost je bila do leta 2006 uvrščena v strategijo slovenskega turizma kot ena izmed temeljnih turističnih panog, ki predstavlja razvojno-turistično priložnost in pomembno konkurenčno prednost, saj je Slovenija v devetdesetih letih prejšnjega stoletja prva razvila ameriški tip igralništva v Evropi (Krapež, 2008, str. 18). Koncept ameriškega načina igralništva temelji na zabavi, namenjeni širšemu segmentu prebivalstva, saj zajema tudi široko dodatno ponudbo.

Glede makroekonomskega vidika so dejavnosti in naložbe v turizem zelo produktivne, saj sprožijo tako potrošnjo kot investicije v vsej s turizmom povezani ekonomiji. Igralniški turizem povezuje poslovni in igralniško-zabavišni turizem, s tem pa omogoča, da se turistična ponudba v določenem kraju poveže v neko celoto (povezava nastanitev, kulinarike, fitnesa, poslovnih programov, kulturnega in zgodovinskega izobraževanja, wellnesa...). Zakon o igrah na srečo (ZIS) je restriktivno vplival na razvoj igralništva v Sloveniji, predvsem z omejitvami glede koncesij in z visokimi davčnimi obremenitvami. V tabeli 1 prikazujem stanje v igralništvu (igralnice in igralni saloni) od leta 2003 do leta 2009. Vse vrednosti, ki so prikazane v tabeli, se do leta 2007 postopno povečujejo. Zmanjševanje se začne z letom 2008, kar pripisujejo počasnemu prihajanju v recesijsko obdobje, zmanjšanju prihodkov in rahlemu upadu turistične dejavnosti.

Tabela 1: Prikaz igralništva (igralnice in igralni saloni) v obdobju 2003–2009

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bruto prihodek skupaj (mio €)	243,1	285,5	331,9	361,9	372,1	355,2	331,4
Dajatve skupaj (mio €)	72,8	87,2	105,7	117,1	121,6	115,4	108,4
Koncesijska dajatev (mio €)	35,3	40,1	49,2	55	57,5	54,1	50,9
Davek od iger na srečo (mio €)	37,5	47,1	56,6	62,1	64,1	61,3	57,5
Št. Igralnih avtomatov	4.374	5.153	5.893	6.694	8.649	8.720	8.917
Št. Obiskovalcev (mio)	2,7	3,4	3,8	4,3	4,8	5,3	4,9

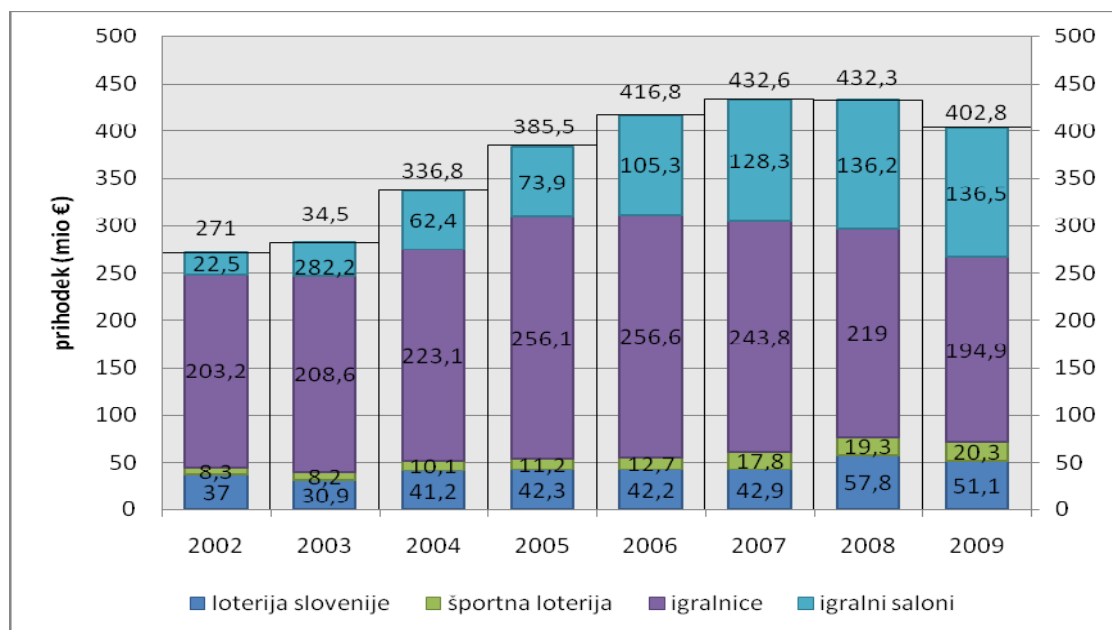
Vir: Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo, Poročila o delu.

Da se zagotovi kredibilnost poslovanja družb, ki imajo koncesijo za prirejanje iger na srečo, se z učinkovitim in strokovnim nadzorom ustvarja tudi zaupanje javnosti. Dajatve, ki jih pridobivajo od iger na srečo, se porazdelijo med promocijo in razvojem turizma na lokalni in državni ravni, ter povečujejo turistično ponudbo na območju, kjer se igre odvijajo. Deleži, ki se porazdelijo iz dajatev od posebnih iger na srečo, so določeni v Zakonu o igrah na srečo. 2,2 % koncesijske dajatve je prihodek fundacije FIHO – Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, 2,2 % koncesijske dajatve pa je prihodek FŠO – Fundacije za šport. Od preostalega dela je 47,8 % prihodek proračuna Republike Slovenije in se nameni za razvoj in promocijo turizma, 47,8 % pa se nameni lokalnim skupnostim v zaokroženem turističnem območju in se uporabi za ureditev prebivalcem prijaznejšega okolja in za turistično infrastrukturo. V letu 2009 so iz naslova prirejanja iger na srečo lokalne skupnosti prijele 24,3 milijona evrov, Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS 20,2 milijona evrov, Fundacija za šport 9,7 milijona evrov, proračun RS pa 85,4 milijona evrov. Poleg koncesijske dajatve pa prireditelji iger plačujejo tudi davek od iger na srečo.

V letu 2009 se je iz posebnih in klasičnih iger na srečo ustvarilo 402,8 milijona evrov bruto prihodka (BP), ki vključuje tako prihodek od iger kot napitnine in vstopnine. Delež doseženega bruto prihodka od igralnic je znašal 47 %, od igralnih salonov 35 % in od

klasičnih iger na srečo 18 %. V letu 2009 je delež BP v BDP znašal 1.04 % kar je za 0,12 odstotne točke manj kot v prejšnjem letu tj. 2008. Za obdobje od leta 2002 do leta 2009 je na sliki 2. prikazana struktura bruto prihodka od iger na srečo.

Slika 2: Struktura bruto prihodka od iger na srečo v obdobju 2002–2009 (v mio evrih)

Vir: Predlog zakona o spremembah Zakona o igrah na srečo, Osnutek strategije razvoja iger na srečo, 2010, slika 1.

3. PRANJE DENARJA IN FINANCIRANJE TERORIZMA V IGRALNIŠTVU

Kot smo v predhodnih poglavjih omenjali, je igralništvo pomemben del turizma, hkrati pa prinaša tudi negativne učinke. Z državno regulacijo se tudi država trudi, da igralništvo ne doseže negativnih učinkov na uravnoteženost turistične ponudbe. Igralništvo lahko postane osrednja turistična dejavnost, vendar s tem zmanjša pomen prvotnih turističnih pojavov. Med kriminalnimi dejanji, ki se pojavijo v igralniški dejavnosti, so tudi pranje denarja in terorizem. Proti temu se država poskuša čim bolj organizirati in vzpostaviti kompatibilen nadzor, da se nepravilnosti v sistemu ne razširijo.

3.1. Opredelitev pojma pranja denarja in terorizma v igralništvu

Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma (ZPPDFT, Ur. l. RS št. 60/2007) definira **pranje denarja** kot katerokoli ravnanje, s katerim se prikriva izvor denarja ali drugega premoženja, pridobljenega s kaznivim dejanjem in vključuje:

- zamenjavo ali kakršen koli prenos denarja ali drugega premoženja, ki izvira iz kaznivega dejanja
- skrivanje ali prikrivanje pravne narave, izvora, nahajanja, gibanja, razpolaganja, lastništva ali pravic v zvezi z denarjem ali drugim premoženjem, ki izvira iz kaznivega dejanja.

V primeru iger na srečo in igralnic gre za metodo, pri kateri se položi denar v igralnico ali opravi nakup večje količine igralniških žetonov pod pretvezo, da bodo kasneje uporabljeni za igro. Končni cilj pranja denarja je postopna vključitev »oprane« denarja ali premoženja v kriminalno dejavnost (obstoječo ali novo), oziroma v običajne poslovne tokove, ki so sestavni del zakonite poslovne dejavnosti. To predstavlja najresnejšo grožnjo s strani organiziranega kriminala, saj svoj obseg vpliva razširi tudi na legalen del, od koder ga je težje izločiti.

Izbor tehnik pranja denarja je odvisen od različnih okoliščin. Na to vpliva storilčevo lastno znanje o ukrepih za preprečevanje pranja denarja in njegove zveze s poklicnimi pralci denarja, ki so mu pripravljeni pomagati. Pomembno vlogo pa igrata pri tem tudi vrednost premoženjske koristi, ki jo je treba oprati in oblika, v kateri se nahaja. (Šteiner, 2009, str. 7).

Financiranje terorizma je zagotavljanje ali zbiranje oziroma poskus zagotavljanja ali zbiranja denarja ali drugega premoženja zakonitega ali nezakonitega izvora, posredno ali neposredno, z namenom ali zavedajoč se, da bo v celoti ali delno uporabljeno za izvedbo terorističnega dejanja, ali da ga bo uporabil terorist oziroma teroristična organizacija. Sredstva, namenjena za izvedbo terorističnega dejanja oziroma namenjena uporabi teroristom ali terorističnim organizacijam, so lahko zakonitega (osebni dohodek, dobiček, humanitarna sredstva ipd.) ali nezakonitega izvora (davčna zatajitev, korupcijska kazniva dejanja, trgovina z orožjem in mamili).

Za prepoznavanje dejanj so določeni tudi indikatorji, ki pripomorejo k temu, da so razlogi za sum opravičeni. Pri ugotavljanju sumljivih transakcij je potrebno upoštevati vsak indikator zase ali obenem več indikatorjev skupaj. Ti so napisani v Smernicah za izvajanje Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma (št. 461-382/2009/1, 2009) v prilogah številka 1 in 2. V nadaljevanju jih bom nekaj naštel.

Indikatorji za prepoznavanje sumljivih transakcij s področja financiranja terorizma:

- Indikatorji, ki se nanašajo na igralni račun:
 - odprtje več igralnih računov, na katere se prejemajo manjša nakazila,
 - odprtje računa osebe, ki bi lahko bila povezana s teroristično organizacijo.
- Indikatorji, ki se nanašajo na sklenitev poslovnega razmerja:
 - sklenitev več razmerij, na podlagi katerih se izvrši več manjših transakcij vezanih na igre na srečo,
 - razmerje sklepa oseba, ki bi lahko bila povezana s teroristično organizacijo.
- Indikatorji, ki se nanašajo na stranko:
 - sklenitev poslovnega razmerja, ki ni skladno s cilji stranke,
 - ni logične povezave med izvršenimi posli in dejavnostjo stranke,
 - nekonsistentnost podatkov pri postopku identifikacije,
 - stranka se nahaja na seznamu Varnostnega sveta Združenih narodov ali na seznamu Evropske unije, zanjo pa velja omejevalni ukrep prepovedi posedovanja in razpolaganja s finančnimi sredstvi.
- Indikatorji, ki se nanašajo na transakcijo:
 - izvršitev več transakcij v isti igralnici ali igralnem salonu z namerno uporabo različnih blagajnikov,
 - polog nepreštete gotovine na račune, za katere ne velja obveznost identifikacije,
 - uporaba produkta, za katerega velja visoka provizija,
 - uporaba produktov z neformalnimi zapisi, znaki pri transakcijah.

Indikatorji za prepoznavanje sumljivih transakcij s področja pranja denarja:

- Indikatorji, ki se nanašajo na pranje denarja z uporabo igralnega računa:
 - pogosti depoziti gotovine, čekov na igralne račune,
 - dvig sredstev takoj po depozitu,
 - povečan promet na igralnem računu v kratkem času,
 - depoziti velikih zneskov iz neznanih virov,
 - povezave med več igralnimi računi pod več imeni,
 - strukturiranje dvigov in depozitov,
 - uporaba posrednika za depozite večjih zneskov,
 - uporaba ukradene ali poneverjene identitete za odpiranje igralnega računa.
- Indikatorji, ki se nanašajo na transakcijo:
 - kupovanje žetonov ali lističev, ki se jih po minimalnem igranju ali brez igranja unovči na blagajni,
 - opazno povečanje nakupa žetonov in povečano trošenje, ki je neobičajno za poslovanje stranke,
 - kupovanje večje količine žetonov in ponavljanje tega pri drugih blagajnah,
 - stranka odnese večjo količino žetonov in jih naslednji dan oziroma v naslednjih dneh unovči.
- Indikatorji, ki se nanašajo na stranko:
 - uporaba ponarejenih ali tujih identifikacijskih dokumentov,
 - oseba da napačne podatke,
 - odpoved transakcije, ko se izve za dolžnost identifikacije,
 - očitna napetost osebe,
 - oseba je že bila kaznovana ali ovađena za kaznivo dejanje,
 - zahteva potrdila o dobitku.
- Indikatorji, ki se nanašajo na vrednostne instrumente:
 - pogoste stave z enakimi možnostmi,
 - nepomemben igralčev namen po zmagi,
 - stranka, ki razpolaga z velikim številom kovancev ali bankovcev,
 - izplačilo žetonov je enako znesku nakupa žetonov,
 - zahteva po transferju kreditov v drugo igralnico,
 - uporaba več imen za nakup žetonov,
 - uporaba različnih kreditnih kartic,
 - nenavaden dvig števila transakcij za redno stranko.
- Indikatorji za uporabo metod strukturiranja/rafiniranja:
 - prenos sredstev na račun tretje osebe,
 - uporaba tretje osebe za nakup žetonov,
 - uporaba tretje osebe za izvajanje stav,
 - zahteva po dobitkih izplačanih v žetonih pod pragom poročanja,
 - odprtje igralnega računa ali nakup žetonov z bankovci manjše vrednosti.
- Indikatorji za pranje denarja z uporabo dobitkov:
 - pogoste transakcije izplačil brez ustreznih vplačil,
 - nakup/unovčenje žetonov brez udeležbe v igri na srečo,
 - pogoste zahteve po visokem izplačilu na igralni napravi,

- opazovanje strank progresivnih sistemov brez sodelovanja v igri.
- Indikatorji pranja denarja z uporabo menjave valute:
 - več zamenjav različnih valut,
 - zamenjava valute brez posebnega razloga,
 - strukturirane zamenjave,
 - zamenjava valute bankovcev manjše vrednosti z bankovci višje vrednosti,
 - zamenjava valute z malo ali nič igralniške aktivnosti.
- Indikatorji sotorilnosti zaposlenih:
 - domnevno dobitki ne ustrezajo zabeleženim,
 - čeki na ime družinskega člana,
 - uporaba tretje strani v elektronskih prenosih,
 - zaposleni na recepciji dovoli vstop osebi na podlagi tujega dokumenta, čeprav pozna njegovo pravo identiteto,
 - izdaja lažnega potrdila o dobitku.
- Indikatorji pranja denarja z uporabo kreditnih/debetnih kartic:
 - nakup žetonov s kreditno kartico,
 - uporaba ukradenih ali poneverjenih kartic,
 - uporaba več različnih kartic za nakup žetonov in lističev,
 - strukturiranje transakcije kreditnih kartic,
 - težave pri pregledu stranke.
- Indikatorji za pranje denarja z uporabo »*junketov*«:
 - igralci se nočejo identificirati,
 - vir sredstev za plačilo ni znan,
 - »*junket*« žetoni unovčljivi brez igranja,
 - vir sredstev za vplačilo je posredno od podjetij.

Izraz »*casino junket*« pomeni območje oziroma kraj (v našem primeru je to igralnica), kjer hazarderji na pobudo oziroma dogovor z »*junket podjetjem*« ter na stroške le tega, igrajo in koristijo storitve v zameno za del izkupička igranja. S tem se lahko opravi pranje denarja.

3.2. Preprečevanje in kontrola

Zakonodaja evropskih držav je na področju iger na srečo skoraj v celoti v domeni posameznih držav. Različni interesi, različen odnos do iger na srečo, različni sistemi upravljanja in urejanja tega področja so privedli do počasnega pristopa k prilagajanju in poenotenju. Evropsko telo, ki se ukvarja s to problematiko je GREF – *Gaming Regulatory European Forum*. Njegova naloga je vzpostavitev skupnih elementov evropske zakonodaje iger na srečo. Slovenija kot aktivna članica aktivno sodeluje pri tem, sklepi in usmeritve, ki jih sprejema forum, pa imajo za zdaj obliko priporočil.

Za učinkovitejši spopad in okrepitev aktivnosti na tem področju so se države članice EU združile in sprejele naslednji dve direktivi:

- Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/60/ES o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma in

- Direktivo Komisije 2006/60ES o določitvi izvedbenih ukrepov za direktivo 2005/60ES Evropskega parlamenta in Sveta glede opredelitve »Politično izpostavljene osebe« in tehničnih meril za postopke poenostavljene dolžnosti skrbnosti pri ugotavljanju identitete stranke ter izjeme na podlagi finančne dejavnosti, ki poteka zgolj občasno ali v omejenem obsegu.

V reševanje omenjene problematike se je vključila mednarodna skupnost, ki je v okviru različnih svetovnih in regionalnih organizacij skušala ne samo poenotiti predpise med državami, temveč države tudi spodbuditi, da omenjenemu področju namenijo ustrezno pozornost (Šteiner, 2009, str. 9).

Državni zbor RS je leta 2007 sprejel nov Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT). S tem zakonom so zavezanci (koncesionarji), dobili novo obveznost – izdelati morajo **analizo tveganja** (Priloga 3), s katero se oceni tveganost posamezne skupine strank, poslovnih razmerij, produktov in storitev z vidika možne zlorabe za pranje denarja ali financiranje terorizma, z namenom, da se na tej podlagi izvajajo ustrezni ukrepi.

V okviru boja proti terorizmu je RS sprejela tudi Zakon o omejevalnih ukrepih, ki jih država uvede ali izvaja skladno s pravnimi akti in odločitvami, sprejetimi v okviru mednarodnih organizacij (ZROUPAMO). Omejevalni ukrepi imajo podlago v pravnih aktih Varnostnega sveta OZN in Evropske unije. Za izvajanje je pristojno Ministrstvo za zunanje zadeve – Sektor za mednarodno pravo. Med ukrepe sodijo:

- popolna ali delna prekinitev ekonomskih odnosov in železniških, pomorskih, zračnih, poštnih, telegrafskih, radijskih in drugih komunikacijskih sredstev,
- pretrganje diplomatskih odnosov,
- finančne sankcije (zamrznitev sredstev na računih, prepoved razpolaganja s premoženjem),
- vojaški embargo.

Igre na srečo so izključna pravica države. Ta pravica se prinese na subjekte, ki izpolnjujejo in morajo izpolnjevati zakonsko predpisane pogoje. Vlada za omejeno časovno obdobje in v naprej določenem obsegu poslovanja to pravico dodeli koncesionarjem in prirediteljem klasičnih iger na srečo z odločbo o dodelitvi koncesije in posebno koncesijsko pogodbo.

Nadzor nad izvajanjem določb zakona in predpisov opravljajo v okviru svojih pristojnosti:

- Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja, ki deluje v sestavi Ministrstva za finance, izvaja posredni nadzor (nadzor nad izvajanjem določb ZPPDFT). Delo zajema sprejem, zbiranje, analizo in posredovanje podatkov, ki jih prejmejo od zavezancev;
- Agencija Republike Slovenije za trg vrednostnih papirjev (AJPES), ki zagotavlja objavo javnih in drugih podatkov o poslovnih subjektih v državi, torej zbirati, objavljati in posredovati podatke o poslovnih subjektih vsem upravičencem ali naročnikom;
- Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo (UNPIS), kot organ v sestavi Ministrstva za finance, preverja in analizira podatke za sklenitev koncesijskih pogodb oziroma za izdajo dovoljenj, nadzira in analizira izvajanje zakona o igrah na srečo in drugih predpisov, izdanih na njegovi podlagi, nadzira opravljanje dejavnosti, izdaja odločbe, daje predloge za uvedbo postopkov pred pristojnimi organi, spremlja, zbira in analizira podatke, ki jih prejema od prireditelja oziroma koncesionarja v skladu z

določbami zakona o igrah na srečo ter opravlja druge upravne in z njimi povezane strokovne naloge. Izvaja se neposredni nadzor pravnih oseb – koncesionarjev;

- Davčna uprava Republike Slovenije, ki skrbi za izpolnjevanje davčnih obveznosti v skladu z davčnimi predpisi;
- Tržni inšpektorat Republike Slovenije, pristojen za nadzor nad izvrševanjem več zakonskih in podzakonskih predpisov, ki pomembno urejajo odnose na trgu;
- Slovenski inštitut za revizijo;
- Odvetniška zbornica Slovenije;
- Notarska zbornica Slovenije.

Država mora z regulacijo in nadzorom zagotoviti zaščito igralcev in lastnih interesov ter stabilnost pogojev poslovanja. Dober nadzor nad igralniško dejavnostjo torej ne koristi le državi in uporabnikom igralniških storitev, temveč tudi samim prirediteljem. Učinkovit nadzor zagotavlja dejavnosti kredibilnost in dobro ime (Sirše, 2006, str. 12).

Igralniška ponudba se zelo hitro razvija tako v tehnološkem kot v poslovnem smislu. Dobro je, da pri reševanju odprtih strokovnih vprašanj sodeluje čim širši krog strokovnjakov. Primer dobre prakse je »Svet za igralniške standarde,« v katerem poleg predstavnikov Ministrstva za finance, Davčnega urada in Urada RS za nadzor prirejanja iger na srečo (UNPIS) sodelujejo še predstavniki Ministrstva za gospodarstvo in predstavniki igralniške stroke. V okviru sveta nastajajo igralniški standardi in se oblikujejo smernice. Tako so med drugim nastali kadrovski standardi in pravilnik za delo v igralniški dejavnosti ter osnove za igralniške poklice (Sirše, 2006, str 12).

Najpomembnejša organizacija za nadzor nad prirejanjem iger na srečo v Sloveniji je Urad RS za nadzor prirejanja iger na srečo, ki je organ v sestavi Ministrstva za finance. Nadzor se izvaja posredno, neposredno in prek nadzornega informacijskega sistema. Ta predstavlja specifičen nadzor, v katerega so neposredno povezani nadzorni informacijski sistemi koncesionarjev – prirediteljev iger na srečo. S tem sistemom se 24 ur na dan neposredno spremlja posamezne delovne procese na igralnih napravah, ki so v uporabi od trenutka pričetka poslovanja.

Nadzor koncesionarjev vključuje tudi preverjanje izvajanja določb Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma. Če nadzorni organ ugotovi, da koncesionar prireja igre na srečo v nasprotju z ZIS (Zakon o igrah na srečo), podzakonskimi akti ali koncesijsko pogodbo, izda odločbo za odpravo ugotovljenih nepravilnosti. Če koncesionar odločbe ne izvrši ali če se v ponovnem nadzoru ugotovi, da se iste napake ponavljajo, lahko Vlada RS dodeljeno koncesijo odvzame (predlog zakona o spremembah Zakona o igrah na srečo, Osnutek strategije razvoja iger na srečo, 2010, str. 40).

Tudi koncesionar mora izvajati obvezne naloge, da se pranje denarja in financiranje terorizma pojavljata v čim manjši meri oziroma da se ju prepreči. Te naloge so:

- izvajanje ukrepov za poznavanje stranke,
- sporočanje predpisanih podatkov ter predložitev dokumentacije Uradu za igre na srečo,
- strokovno usposabljanje in izobraževanje zaposlenih,
- varstvo in hramba podatkov ter upravljanje evidenc,
- priprava seznama indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij pri sumu pranja denarja in financiranju terorizma.

4. ANALIZA STANJA V SLOVENIJI NA PODLAGI PRIMERA

4.1. Slovenija kot rizična destinacija

Fakulteta za uporabne in družbene študije v Novi Gorici (2009, str. 1 in 2), je naredila prvo raziskavo o igrah na srečo, ki nam daje natančen vpogled v razširjenost problemov z igrami na srečo med prebivalci Slovenije. Raziskave so potekale leta 2009, večinoma so bile opravljene v obliki telefonske ankete. Poleg tega so bile opravljene tudi ankete med zaposlenimi v igralnici. Pri povzetku za medije so navedli naslednje ugotovitve:

- v zadnjem letu je vsaj eno igro na srečo igrala približno tretjina prebivalstva;
- najpogostejše igre so loto, hitre srečke in druge klasične igre ter športne stave;
- posebne igre na srečo (v igralnicah, igralnih salonih, prek interneta) so med slovenskim prebivalstvom redkejše, največ pa je med njimi igranja na igralnih avtomatih;
- dobra polovica igra predvsem zaradi dobitka, slaba četrtnina zaradi zabave, slaba petina zaradi radovednosti;
- test *South Oaks Gambling Screen* (SOGS), ki je bil kot niz vprašanj vključen v anketni vprašalnik in se kot mednarodni standard največkrat uporablja za ugotavljanje problemov z igrami na srečo, je pokazal, da ima probleme z igranjem 0,46 % prebivalcev. 0,12 % med njimi ima tako hude probleme, da jih lahko štejemo za **patološke igralce** (oseba, zasvojena z igrami na srečo);
- primerjalno z drugimi državami, v katerih so igre na srečo podobno dostopne, to ni zelo velika številka, vendar je delež oseb s problemi nesorazmerno velik med mladimi do 30 let (kar 1,68 %), kar lahko pomeni večjo dovzetnost novih generacij in s tem nevarnost širitve problema v prihodnje; posebno izpostavljeni so samski moški s srednjo izobrazbo;
- med igralci posebnih iger na srečo (igralnice, saloni, internet) so problemi z igranjem na srečo verjetnejši, vendar pa večina med tistimi, ki imajo probleme z igrami na srečo, igra samo klasične igre (loto, srečke, športne stave ipd.); med tistimi, ki imajo probleme z igrami na srečo po testu SOGS, jih je tako kar 61,7 % v zadnjem letu igralo samo klasične igre na srečo;
- v Sloveniji je na podlagi anketne ocene 1932 patoloških igralcev in 5795 problematičnih igralcev; na temelju tega lahko ocenimo, da znašajo družbeni stroški igralništva med 5.461.508 evrov (metodologija APC – *Australian Productivity Commission*) in 5.957.655 evrov (metodologija NORC – *National Opinion Research Center*);
- zaposleni v igralniški dejavnosti predstavljajo ogroženo skupino. Igranje iger na srečo je v tej skupini veliko večje kot v splošni populaciji. Okoli 10 % anketirancev izkazuje manjše ali večje težave z igrami na srečo. Povezava med tipom zaposlitve (neposredni ali posredni stiki z gosti) je relativno močna. Zaposleni, ki imajo močnejši stik z gosti, so bolj izpostavljeni tveganju;
- država še vedno nima razvite preventivne in kurativne strategije za soočanje z negativnimi učinki igralniške dejavnosti.

Urad je leta 2009 izdal 113 odločb o odpravi nepravilnosti. V primerjavi s preteklimi leti se je število izdanih odločb zmanjšalo. Podatki so razvidni v tabeli 2. Izdanih je bilo 72 prekrškovnih ukrepov, od tega 17 odločb o prekršku (globe), 44 plačilnih nalogov, 7 opominov in 4 opozorila za storjeni prekršek. Izdane odločbe se nanašajo na nepravočasno plačilo oziroma nepravilen obračun koncesijske dajatve, na nedovoljeno opravljanje storitev

za tujega prireditelja in na prirejanje klasičnih iger na srečo brez dovoljenja. Plačilni nalogi so se večinoma nanašali na prepovedano opravljanje dejavnosti sprejema vplačila za igre na srečo ali opravljanje druge storitve v zvezi z igrami na srečo za tuje osebe ter, na pomanjkljiv video nadzor in nepravilnosti nadzornega informacijskega sistema koncesionarjev (Urad Republike Slovenije za nadzor nad igrami na srečo, Poročilo o delu za leto 2009, 2009, str. 21).

V zvezi z izvajanjem na področju prirejanja posebnih iger na srečo je bilo izdanih 113 odločb za odpravo ugotovljenih nepravilnosti, od tega 16 na področju prirejanja posebnih iger na srečo v igralnicah, 97 pa za prirejanje v igralnih salonih.

Tabela 2: Nadzor nad prirejanjem iger na srečo v letu 2009

		Število postopkov	Neposredni nadzor	Posredni nadzor (poročila, obvestila)	Ureditvena odločba/ Odločba o prepovedi	Obvestilo/ odstop zadeve policiji oz. drugemu organu
Klasične igre na srečo	trajno prirejanje		31	812	0	
	občasno prirejanje		0	22	0	
Posebne igre na srečo	igralnice in igralni saloni		140	5588	113	
Nedovoljeno prirejanje in denarne verige	brez koncesije oz. dovoljenja	91	22		0	26
Skupaj		91	193	6422	113	26

VIR: Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo, Poročilo o delu za leto 2009, str. 30.

S podrobno in strogo regulirano dejavnostjo iger na srečo ter navzkrižnim in ločenim sistemom internega in zunanjega nadzora, stalnih primerjav stanj in podatkov Slovenija učinkovito zmanjšuje stopnjo rizika možnih goljufij ter možnost pranja denarja (Smernice za izvajanje Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma za koncesionarje in prireditelje, ki prirejajo igre na srečo, št. 461-382/2009/1, 2009, str. 8). S takšno kontrolo in visoko stopnjo transparentnosti poslovanja že v osnovi preventivno zagotavlja minimiziranje potencialnih kršitev povezanih s pranjem denarja in financiranjem terorizma.

4.2. Analiza primera casinoja Perla, družbe Hit d. d.

Skupino Hit d.d. sestavlja 11 družb. Krovna družba skupine je družba Hit s sedežem v Novi Gorici, ki nadzoruje 10 odvisnih družb od katerih jih 6 deluje v Sloveniji, druge 4 pa se

nahajajo na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Črni gori in Srbiji. Skupina je konec leta 2008 zaposlovala 2870 delavcev. Igralnice in igralne salone je skupno obiskalo 2.241.000 gostov, ki je lahko igralo na 4010 igralnih avtomatih in 215 igralnih mizah. Družba Hit d. d. je vodilna v sektorju igralništva in zabave.

Casino Perla je le del te velike družbe, predstavlja pa enega izmed največjih Hitovih igralniško-zabaviščnih centrov. Igralnica, odprta 24 ur na dan, vse dni v letu, ponuja bogat izbor iger na 1138 najmodernejših igralnih avtomatih in 68 igralnih mizah. V tem sklopu se izvajajo tudi številne nagradne igre, promocije in turnirji. V diskoteki in areni, ki sta v igralnici, se odvijajo razni spektakli, tudi z mednarodnimi glasbenimi in gledališkimi. Poleg igralnice se nahaja tudi hotel s štirimi zvezdicami, ki gostom ponuja udobje v 225 sobah, 20 apartmajih in 4 luksuznih apartmajih. Za gurmane dobrega okusa, se Perla lahko pohvali kar s tremi restavracijami, z različno ponudbo hrane. Za večje razvajanje se lahko obiskovalci prepustijo užitkom raznih masaž v Spa centru, kjer nudijo veliko tehnik in oblik sprostitve. Za poslovna srečanja je primeren tudi konferenčni center, ki vsebuje 5 moderno opremljenih dvoran z najsodobnejšo tehnično opremo. Z vso povezano in dopolnilno ponudbo se trudijo zmanjševati trend enodnevnih gostov in povečati število vikend gostov oziroma gostov, ki ostanejo več dni.

Za boljšo predstavo, kako sistem kontroliranja in analize deluje v igralniškem segmentu, sem opravila intervju (Priloga 4) v casinoju Perla z uslužbenko kontrolne sobe in delavcem varnostne službe. Sestavila sem vprašanja, na katera sta mi intervjuvanca odgovarjala z daljšimi in poglobljenimi pojasnili. Zaradi poslovne skrivnosti konkretnih podatkov o pranju denarja in drugih kriminalnih dejanj nisem uspela pridobiti, zato sem opravila bolj opisno metodo za prikaz.

Najvišji del zunanje kontrole predstavlja Urad RS za nadzor prirejanja iger na srečo. Obiske igralnice opravljajo večkrat letno, včasih zahtevajo celoten izpis in oddajo poročil poslovanja igralnice, zapisnikov, javnih objav, obračun prihodkov in odhodkov, nerevidirana in revidirana letna poročila ter druge specifične dokumente. Zaradi varnosti podatkov in kontrole včasih tudi sami zaposleni v igralnici ne vedo, kakšna kontrola se opravlja s strani urada. Koncesionar mora imeti vzpostavljen nadzorni informacijski sistem igralnih naprav, ki je povezan s sistemom nadzornega organa (UNPIS), tako da se zagotavlja neposreden nadzor, shranjevanje, beleženje podatkov o igranju in dogajanju na posameznih igralnih napravah in blagajniško poslovanje. V teku izvajanja iger na srečo se evidentira in spremlja vse posamezne transakcije v zvezi z vplačili in izplačili iger na srečo, pri vseh enkratnih dobitkih na igralnih avtomatih, večjih od 15.000 evrov, pa koncesionar v igralnem salonu tudi fotografira zmagovalno kombinacijo in jo vpiše v dnevnik visokih dobitkov.

Znotraj podjetja Hit se kontrola odvija po Zakonu o igrah na srečo, v katerem so točno določena pravila, kako mora biti igralnica urejena in kaj mora imeti za opravljanje kontrole. Najpomembnejša je recepcijska služba, ki opravi registracijo vsakega gosta ob vstopu v igralnico. V igralnice in igralne salone je možen vstop le osebam, ki so stare 18 let ali več. Ta enoten elektronski sistem uporabljajo v vseh Hitovih igralnicah, tako vodijo enotno evidenco o igralcih, ki vsebuje osnovne podatke za identifikacijo osebe: ime in priimek, datum rojstva, kraj in država bivanja, naslov bivališča, vrsta in številka osebne dokumenta, datum in čas vstopa v igralnico ter fotografija igralca.

Medsebojno sodelovanje v sami igralnici pa se odvija prek varnostne službe, nadzorne sobe (video kontrola) in notranjih inšpektorjev v igralnih prostorih. Te tri skupine predstavljajo glavno vejo nadzora v igralnici. Vpleteni pa so seveda neposredno tudi blagajniški delavci in delavci pri živih igrah. Blagajniški delavci morajo beležiti vsako transakcijo, menjavo, izplačilo. Transakcije nad 30.000 evri je potrebno obvezno sporočiti Uradu RS za nadzor prirejanja iger na srečo, za to se uporablja nadzorno informacijski sistem, ki podatke pošlje takoj, ko je transakcija opravljena.

Nadzorni organ predstavlja video kontrola. V nadzorni sobi se opravljajo ogledi prek monitorjev. Prek kamer spremljajo in nadzorujejo celotno igralnico. Najpogostejša dejanja, ki jih v nadzorni sobi zaznajo, so podtikanje, kraje žetonov in kraje osebnih stvari gostov igralnice. Inšpektorji poleg video kontrole predstavljajo interni nadzor v igralnici. Oboji, tako inšpektorji kot video kontrola, morajo ukrepati po določenih zapisanih v Zakonu o igrah na srečo. Varnostna služba deluje po Zakonu o zasebnem varovanju in mora upoštevati dano zakonodajo pri ukrepanju. Večji delež gostov igralnice predstavljajo italijanski gostje, zato se pogostokrat dogaja, da so krivci prav tuji gosti. Zato se tudi slovenska policija (enota Nova Gorica) povezuje z italijansko in izmenjuje podatke o iskanih kriminalcih.

Kako poteka proces ukrepov ob prekršku, je odvisno od tega, katera »skupina« oziroma kdo zazna prekršek. V primeru, da prekršek zazna video kontroler ali notranji inšpektor, se kršitelja pridrži do prihoda policije. Policija nato nadaljuje preiskavo oziroma poda kazenski postopek. Če mora ukrepati varnostna služba, se varnostnik približa kršitelju in z ustreznimi ukrepi, ki so določeni v Zakonu o zasebnem varovanju, kršitelja največkrat pridrži, mu prepreči izstop iz igralnice in drugo. Varnostna služba nato obvesti tudi nadzorno sobo, ki na podlagi videoposnetkov preveri, ali se je dejanje res zgodilo oziroma če se je dejanje posnelo. S tem pridobijo dodatni dokaz o prekršku. V določenih primerih se z oškodovanci predčasno pogovorijo in dogovorijo, da posredovanje policije ni potrebno, saj bo oškodovanec sam sprožil tožbo proti kršitelju. Najpogostejša so priložnostna dejanja, kjer kršitelji izkoristijo priložnost nepozornosti gosta. V manjši meri se pojavljajo namenska dejanja. Te predstavljajo goljufije in pranje denarja, kjer kršitelji namensko in zavestno vstopijo v igralnico z namenom goljufati ali izvršiti kaznivo dejanje. Redko se zgodijo primeri pranja denarja oziroma kriminalna dejanja, v katera so vpleteni tudi zaposleni. Ti dogodki pa so tudi največkrat objavljeni v javnih medijih.

Igralnica sama oziroma družba lahko izda kazen zoper kršitelja glede od stopnje storjenega kaznivega dejanja. Kršitelju lahko izda globalno prepoved, kar pomeni, da ima prepovedan vstop v vse igralnice in igralne salone kateri so v lasti igralniške družbe, ali lokalno prepoved, ki prepoveduje vstop v točno določeno igralnico.

4.3. Problematika spremljanja pranja denarja v igralništvu v Sloveniji

Kot tarča je za pralce denarja zanimiva tudi Slovenija. Bližina meje pritegne predvsem Italijane, Hrvate in državljane držav, nastalih iz nekdanjih jugoslovanskih republik. Glede na sodoben način življenja, ki je usmerjen v ustvarjanje čim večjega dobička, se pranje denarja v svetovnem merilu širi s tako hitrostjo, da postaja eno najnevarnejših kaznivih dejanj, ki ogroža stabilnost finančnega sistema vsake države. Storilci s svojimi finančnimi, pravnimi in drugimi svetovalci učinkovito in bliskovito izvajajo transakcije in na vse možne načine prikrivajo izvor denarja. Dokazovanje kaznivega dejanja pranja denarja je namreč zahtevno

delo, saj se storilci trudijo, da denarne transakcije prikrijejo ter na ta način dokazujejo, da so njihova ravnanja opravičljiva in zakonita (Derganc, 2007, str. 2).

V Sloveniji je regulacija iger na srečo, kot specifične in posebne dejavnosti, strogo in podrobno urejena s posebnim zakonom, ki ureja navedeno področje, obsežnimi podzakonskimi akti, ter s koncesijskimi pogodbami, v katerih je med drugim tudi navedeno, da mora koncesionar zagotoviti, da se posebne igre na srečo prirejajo v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma (Smernice za izvajanje Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma za koncesionarje in prireditelje, ki prirejajo igre na srečo, št. 461-382/2009/1, 2009, str. 7).

Pogosto je težko razlikovati med kapitalskimi tokovi, spodbujenimi zaradi razlik v ekonomskih politikah, in kapitalskimi tokovi, ki odsevajo poskuse pranja denarja. K nepazljivosti prispevajo tudi podkupljivost privatnih institucij, ki upravljajo kapitalske tokove (uslužbenci, menjalnice), ter visokih uradnikov in odgovornih (Umek, 2009, str. 17). Pralci denarja uporabljajo vedno nove metode, organi pregona pa se skupaj s finančnimi in nefinančnimi organizacijami trudijo ustvariti zakonodajne, institucionalne in praktične okoliščine, ki bi omogočale odvzem kar največ nezakonito pridobljenega premoženja.

Za širitev nepravilnosti v poslovanju in s tem tudi za možnost pranja denarja so odgovorni tudi tisti, ki prirejajo igre na srečo brez dovoljenja. V letu 2009 je bilo zaradi suma nedovoljenega prirejanja iger na srečo oziroma brez koncesije in opravljanja storitev za tuje prireditelje iger na srečo obravnavanih 91 zadev.

Nadzor nedovoljenega prirejanja na igralnih avtomatih v gostinskih lokalih, iger na srečo prek interneta ter opravljanja storitev za tuje osebe, ki prirejajo igre prek interneta, je zaradi zavedanja prirediteljev o ilegalnosti zelo otežen. Težavo predstavlja tudi najsodobnejša tehnologija (Urad republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo, Poročilo o delu za leto 2008, 2008, str. 29).

Elektronsko oziroma internetno igranje je v zadnjem času najhitreje rastoči sektor v dejavnosti, hkrati pa tudi najmanj transparenten. Delež, ki ga v Evropi predstavlja ta sektor, se povečuje. To je za državo kot regulatorja problematično, saj je ta način igranja hitro nalezljiv in za učinkovito kontrolo izmuzljiv. Na tem področju je treba aktivno sodelovati v skupnem urejanju in tako zagotoviti ustrezno in učinkovito varovanje potrošnikov ter preprečevanje goljufij in pranja denarja. Učinkovit nadzor zagotavlja dejavnosti kredibilnost in dobro ime.

5. SKLEP

Igralništvo kot pomemben segment turizma je dokazalo, da lahko z normalno zakonodajo in konstantno regulacijo postane eden izmed vodilnih prinašalcev dohodka, turistov in prepoznavnosti države. Tako pozitivni kot negativni učinki lahko pripomorejo k temu, da organi, pristojni za ta del, sprejmejo nove strategije in dopolnijo obstoječe, uskladijo turistično zakonodajo s strateškimi cilji ter pospešijo priprave in sprejem drugih zakonov in podzakonskih aktov, ki vplivajo na razvoj turizma. Izziv regulacije je omogočiti razvoj takšnih oblik prirejanja iger na srečo, ki bodo maksimirale koristi potrošnikov in širše skupnosti (turizem, prihodki, zaposlenost) ter minimalizirale negativne posledice za družbo.

Po že narejenih raziskavah vidimo, da Slovenija kot majhna država nima visoke stopnje problematike v igralništvu. Kar ne pomeni, da se to ne more spremeniti. Zaradi lege, smo privlačni za veliko drugih držav, kar pa lahko pomeni pozitivno usmerjen razvoj ali pa negativno stran, saj smo v fazi razvoja igralništva, ki pritegne veliko tujih vlagateljev in igralcev. Število igralcev se povečuje, kar lahko predstavlja problem zaradi zviševanja patoloških in problematičnih igralcev, izpostavljenosti zaposlenih pri igrah in vse večjega igranja med mlado generacijo. Tudi na področju kriminalnih dejanj se lahko poveča sodelovanje z drugimi državami, s tem pa se mreža pralcev denarja poveča. Vnos druge, nove tehnologije zada državi nove izzive pri obvladovanju kontrole in razvijanju novih regulacij.

Igre na srečo predstavljajo dejavnost, ki se lahko z lahkoto širi, nikoli pa ne bo zamrla. To pomeni, da se bodo poskusi kriminalnih dejanj stopnjevali, izboljševali in tehnološko izpopolnjevali. Zato mora država v skladu s svojimi cilji in razpoložljivim dohodkom, zakone in smernice stalno kontrolirati, jih ob zastarelosti obnoviti in si postaviti nove cilje.

Slovenija ima na splošno dobro urejen in razvejan sistem glede nadzora. Dobro je, da se medsebojno povezujejo različne državne komponente, kjer vsaka prispeva svoj del. Mogoče bi se glede tega lahko uredilo edino hitrejšo medsebojno sodelovanje in usklajevanje, da bi se lahko uresničevale zastavljene strategije – postavitve igralniške dejavnosti v turizmu kot ene izmed najpomembnejših in najbolj nadzorovanih panog.

Pri kontroliranju področja pranja denarja in financiranja terorizma se je Slovenija od nekdaj zavedala nevarnosti, ki ji pretijo kot razvijajoči državi. Zato se je od začetka spopadla s tem problemom in vpeljala dober sistem nadzora ter sprejela mednarodne smernice in direktive, ki so bile uspešno umeščene v zakonodajo. Država se umešča med najboljše pri izvajanju kontrole in nadzoru. To dokazujejo tudi poročila, v katerih lahko zasledimo letno zmanjševanje kriminalnih dejanj na tem področju ter vse manjše število drugih kršitev.

Problem panoge ni v pomanjkanju kontrole in izvajanja nad kriminalnimi dejanji in pranjem denarja, ampak v drugih sestavnih delih, kot so lastništvo, enotne davčne stopnje, podeljevanje koncesij in delitev koncesijskih dajatev.

Če se bodo v prihodnosti uresničili vsi cilji, ki jih pripravljajo, bo lahko Slovenija postala res ena izmed najbolj prepoznavnih in v celoto povezanih destinacij.

LITERATURA IN VIRI

1. Brcar, R. (2009). *Primerjalna analiza namenov uporabe koncesijske dajatve od iger na srečo v državah EU ter predlog optimalne ureditve tega področja v Sloveniji* (magistrsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
2. *Casino Perla*. Najdeno 17. avgusta 2010 na spletnem naslovu <http://www.thecasinoopera.com/index.php?id=1&L=1>
3. Derganc, M. (2007). *Preprečevanje uporabe finančnega sistema za pranje denarja*. Diplomsko delo. Maribor: Ekonomska poslovna fakulteta.
4. Dragar, A. (1996). *Državno urejanje igralništva* (diplomsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
5. Gambling research library. Najdeno 16. avgusta 2010 na spletnem naslovu <http://www.gamblib.org/>
6. Gaming Regulators European Forum. Najdeno 16. avgusta 2010 na spletnem naslovu <http://www.gref.net/introduction.html>
7. *Igre na srečo med prebivalci Slovenije*. (2009). *Povzetek informacije za medije, 3.3.2009* Fakulteta za uporabne družbene študije. Najdeno 20. avgusta na spletnem naslovu http://www.fuds.si/media/pdf/raziskovanje/igre_na_sreco_med_prebivalci_slovenije-povzetek.pdf dne 30.7.2010
8. Inštitut za raziskovanje družbenih tveganj. Najdeno 15. avgusta 2010 na spletnem naslovu http://www.fuds.si/si/dejavnosti/raziskovanje/?v=igralniske_studije
9. Krapež, I. (2008). *Analiza ekonomskih učinkov igralništva v Sloveniji po metodologiji satelitskih računov za turizem za leto 2006* (magistrsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
10. *Letno poročilo za leto 2008 za Casino Portorož d.d.* Najdeno 14. avgusta 2010 na spletnem naslovu <http://www.ajpes.si>
11. *Letno poročilo za leto 2008*. Hit d.d.. Najdeno 14. avgusta 2010 na spletnem naslovu <http://www.ajpes.si>
12. *Letno poročilo za leto 2009*. Casino Bled d.d. najdeno 14. avgusta 2010 na spletnem naslovu <http://www.ajpes.si>
13. Luin, D. (2005), Igralništvo in strategija slovenskega turizma, Posvet o uresničevanju Strategije razvoja turizma.
14. Macur, M., et al. *Družbeni stroški igralništva v Sloveniji*. Nova Gorica.
15. Ministrstvo za gospodarstvo. (2002). *Strategija slovenskega turizma 2002-2006*. Ljubljana: Ministrstvo za gospodarstvo.
16. Osnutek strategije razvoja iger na srečo. *Predpis, predlog zakona o spremembah zakona o igrah na srečo*. Najdeno 13. avgusta 2010 na spletnem naslovu http://www.mf.gov.si/slov/zakon/predlogi_igre_sreca.html
17. Prašnikar, J., Pahor, M., Knežević, L. (2005). *Analiza vpliva igralniške dejavnosti na gospodarsko in družbeno okolje v občini Nova Gorica*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
18. Sirše, J. (2006). *Celovit izračun ekonomskih učinkov igralništva v Sloveniji po metodologiji satelitskih izračunov za turizem*. Ljubljana: Mednarodni inštitut za turizem.

19. Smernice za izvajanje Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma za koncesionarje in prireditelje, ki prirejajo igre na srečo. *Uradni list RS*, št. 60/07.
20. Statistični urad Republike Slovenije. (2010). Turizem. *Statistične informacije*. (številka 18, 6. April 2009). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
21. Statistični urad Republike Slovenije. (2010). Turizem. *Statistične informacije*. (številka 51, 1. december 2008). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
22. Statistični urad Republike Slovenije. (2010). Turizem. *Statistične informacije*. (številka 42, 18. september 2008). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
23. Statistični urad Republike Slovenije. (2010). Turizem. *Statistične informacije*. (številka 29, 7. Julij 2008). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
24. Šteiner, S., Herbaj, A. E. (2009). Kontrolni mehanizmi v igralništvu. *10. Slovenski dnevi varstvoslovja. Varstvoslovje med teorijo in prakso. Zbornik prispevkov*. Maribor: Fakulteta za varnostne vede.
25. *Tourism satellite account: implementation project*. (2001). Madrid: world tourism organization.
26. Urad RS za nadzor prirejanja iger na srečo. (2009). *Poročilo o delu za leto 2009*. Ljubljana: Ministrstvo za finance.
27. Vidjen, T. (2005). *Merjenje ekonomskega pomena in obsega turizma v narodnem gospodarstvu* (diplomsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
28. Zagoršek, H., e tal. (2008). *Ocena ekonomskega pomena turizma v Sloveniji v letu 2003 in ekstrapolacija za leto 2006 (po metodologiji Satelitski računi za turizem)*. Ljubljana: Ministrstvo za gospodarstvo RS, Direktorat za turizem.
29. Zagoršek, H., Jaklič, M., Zorič, J. (2008). *Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
30. Zakon o igrah na srečo. *Uradni list RS* št. 27/1995, 35/1997 Skl.US: U-I-140/97 (43/1997 popr.), 22/2000, 22/2000, 22/2000, 85/2001, 54/2002 Odl.US: U-I-50/00-18, 101/2003, 134/2003-UPB1, 19/2004 Odl.US: U-I-245/01-6, 132/2004 Odl.US: U-I-3/02-25, 10/2010 .
31. Zakon o omejevalnih ukrepih. *Uradni list RS* št. 35/2001-ZOU, popr. 59/2002, 127/2006-ZOUPAMO.
32. Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma. *Uradni list RS* št. 134/2003 ZIS-UPB1, št. 60/2007.
33. Zakon o zasebnem varovanju. *Uradni list RS* št. 126/2003, 7/2007 Skl.US: U-I-109/04-7, 16/2007 Odl.US: U-I-33/06-14, 102/2007, 96/2008 Odl.US: U-I-65/08-11, 41/2009, 33/2010 Odl.US: U-I-285/08-14.
34. Ževart, T. (2002). *Pranje denarja: pravne dimenzije in ocena obsega* (diplomsko delo). Ljubljana. Ekonomska fakulteta.

PRILOGE

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Izvleček iz registra prirediteljev klasičnih iger na srečo in izvleček koncesionarjev za igralni salon	1
Priloga 2: Izvleček iz registra koncesionarjev za igralnice	5
Priloga 3: Obrazec za sporočanje podatkov o transakcijah ali strankah, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma (Obrazec II)	6
Priloga 4: Intervju.....	12

Priloga 1: Izvleček iz registra prirediteljev klasičnih iger na srečo in izvleček koncesionarjev za igralni salon

Izvleček iz registra prirediteljev klasičnih iger na srečo

Z.št.	Firma in sedež	Naziv igre z dodeljeno koncesijo	Veljavnost koncesije
1.	Loterija Slovenije, d.d. Gerbičeva ulica 99 1000 Ljubljana	Loto	30. 6. 2015
2.		Exspres loterija	30. 6. 2015
3.		3x3 plus 6	30. 6. 2015
4.		Deteljica	30. 6. 2015
5.		Izredna srečka	30. 6. 2011
6.		Kviz srečka	10. 3. 2014
7.		Astro	30. 6. 2015
8.	Športna loterija in igre na srečo, d.d. Dunajska cesta 22 1000 Ljubljana	E-IGRA	31. 12. 2013
9.		Hitra srečka	31. 12. 2013
10.		Prve stave	30. 6. 2011
11.		Olimpijska srečka	30. 6. 2011
12.		Petica	30. 6. 2011
13.		Polo	30. 6. 2014

Izvleček iz registra koncesionarjev za igralni salon

Z.št.	Firma in sedež	Igralni salon	Veljavnost koncesije
1.	Hit Larix, d.d. Borovška cesta 99 4280 Kranjska Gora	Igralni salon Casino Larix Borovška 99 4280 Kranjska Gora	15. 6. 2015
2.	Viva, d.o.o. Volčja Draga 61 5293 Volčja Draga	Casino Paquito – igralni salon Volčja Draga 61 5293 Volčja Draga	15. 6. 2015
3.	Vis A Vis Club, d.o.o. Krvavi potok 30 6240 Kozina	Vis A Vis Club Krvavi potok 30 6240 Kozina	18. 7. 2010

»se nadaljuje«

»nadaljevanje«

4.	Portoroška, d.o.o. Obala 114 6320 Portorož	Igralni salon Adonis Casino´ Postajališka 2 6320 Portorož	31. 7. 2010
5.	AS-MB, d.o.o. Slovenska ulica 2 2000 Maribor	AS Radenci Panonska 1 9502 Radenci	31. 7. 2010
6.	Marwin, d.o.o. Ljubljanska 39 3000 Celje	Igralni salon Casino Faraon Celje Ljubljanska 39 3000 Celje	1. 9. 2010
7.	Andor, d.o.o. Klanec 19c 6240 Kozina	Igralni salon Casino Andor Vinogradniška 9 6280 Ankaran	1. 9. 2010
8.	Gasper Trade, d.o.o. Celovška cesta 34 1000 Ljubljana	Kaval Poljana 10 2391 Prevalje	1. 9. 2010
9.	Casino Portorož, d.d. Obala 75 a 6320 Portorož	Igralni salon Osare Klub – Žusterna Istrska cesta 67 6000 Koper	1. 9. 2010
10.	Hit, d.d. Delpinova 7 5000 Nova Gorica	Casinò Drive-in hit stars igralni salon Mednarodni prehod 4 5290 Šempeter pri Gorici	5. 12. 2010
11.	Igralni salon Karneval, d.o.o. Spodnje Škofije 259 6281 Škofije	Igralni salon Karneval – Casino Carnevale Spodnje Škofije 259 6281 Škofije	20. 12. 2010
12.	Zlati val, d.o.o. Podutiška cesta 158 1000 Ljubljana	Casino Izola, igralni salon / Casino Isola, salone slot Trg republike 4 6310 Izola	20. 12. 2010
13.	Memoria, d.o.o. Vinarski trg 5 2250 Ptuj	Casino Poetovio igralni salon Vinarski trg 5 2250 Ptuj	20. 12. 2010
14.	Gold Club, d.o.o. Kraška cesta 4 6210 Sežana	Igralni salon Gold Club Casino Lipica 21 6210 Sežana	20. 12. 2010

»se nadaljuje«

»nadaljevanje«

15.	Hotel Žalec, d.o.o. Mestni trg 3 3310 Žalec	Salon igralnih avtomatov & zabavišče, Casino Rubin Žalec Mestni trg 3 3310 Žalec	20. 12. 2010
16.	Kongo Hotel & Casino, d.d. Ljubljanska 65 1290 Grosuplje	Kongo Hotel & Casino – igralni salon Ljubljanska 65 1290 Grosuplje	20. 12. 2010
17.	Stava, d.o.o. Mlinska ulica 2 2000 Maribor	Igralni salon Casino Joker Mlinska ulica 2 2000 Maribor	20. 1. 2011
18.	Game Star, d.o.o. Ljubljanska cesta 19 1330 Kočevje	Igralni salon Evro Casino Ljubljanska cesta 19 1330 Kočevje	20. 3. 2011
19.	Eximo, d.o.o. Ajševica 53 5000 Nova Gorica	Igralni salon Casino Jolly Ajševica 53 5000 Nova Gorica	20. 3. 2011
20.	Inclub, d.o.o. Bevkov trg 6 5000 Nova Gorica	Igralni salon Casino Princess Bevkov trg 6 5000 Nova Gorica	20. 3. 2011
21.	Aleatorium, d.o.o. Tivolska cesta 30 1000 Ljubljana	Igralni salon Casino Lev Vošnjakova 1 1000 Ljubljana	30. 4. 2012
22.	Pigal, d.o.o. Goriška cesta 25č 5270 Ajdovščina	Igralni salon Hotel Casino Castra Goriška cesta 25č 5270 Ajdovščina	31. 7. 2012
23.	Trine, d.o.o. Neblo 11 5212 Dobrovo v Brdih	Igralni salon Venko Neblo 11 5212 Dobrovo v Brdih	1. 10. 2013
24.	Astraea, d.o.o. Ulica borcev 1b 2000 Maribor	Casino Astraea – igralni salon Lipica 23a 6210 Sežana	1. 10. 2013
25.	Lev – Plus, d.o.o. Stritarjeva 1 4000 Kranj	Casino Cezar – igralni salon Stritarjeva 1 4000 Kranj	1. 10. 2013

»se nadaljuje«

»nadaljevanje«

26.	Onisac, d.o.o. Šmartinska 152 1000 Ljubljana	Casino Rio – igralni salon Šmartinska 152 1000 Ljubljana	20. 11. 2013
27.	P&P Marketing, d.o.o. Hraška cesta 21 4248 Lesce	Igralni salon Casino Tivoli Hraška cesta 21 4248 Lesce	20. 1. 2014
28.	Casino Bled, d.d. Cesta svobode 15 4260 Bled	Vulkan Spodnji plavž 24c 4270 Jesenice	20. 1. 2014
29.	B.G.S., d.o.o. Partizanska cesta 109 6210 Sežana	Casino Safir – igralni salon Partizanska cesta 149 6210 Sežana	20. 1. 2014
30.	CASINO RIVIERA, d.o.o. Obala 33 6320 Portorož	Casino Riviera – igralni salon Obala 33 6320 Portorož	31. 7. 2010
31.	Bernardin Arkade, d.o.o. Obala 2 6320 Portorož	Igralni salon Casino Bernardin Obala 2 6320 Portorož	31. 3. 2015
32.	Mako, d.o.o. Bevkov trg 6 5000 Nova Gorica	Casino Fortuna igralni salon Vipavska cesta 2e 5000 Nova Gorica	30. 6. 2011
33.	Admiral, d.o.o. Bazoviška cesta 23 6240 Kozina	Admiral Casino' Mediteran – Igralni salon Kozina Bazoviška cesta 23 6240 Kozina	30. 9. 2011

Priloga 2: Izvleček iz registra koncesionarjev za igralnice

Izvleček iz registra koncesionarjev za igralnice

Z.št.	Firma in sedež	Igralnica	Veljavnost koncesije
1.	Casino Portorož, d.d. Obala 75a 6320 Portorož	Casino Portorož Obala 75a 6320 Portorož	30. 6. 2014
2.	Casino Portorož, d.d. Obala 75a 6320 Portorož	Casino Lipica Lipica 5 6210 Sežana	30. 6. 2014
3.	Hit, d.d. Delpinova 7a 5000 Nova Gorica	Casino Perla Kidričeva 7 5000 Nova Gorica	30. 6. 2014
4.	Hit, d.d. Delpinova 7a 5000 Nova Gorica	Casino Park Delpinova 5 5000 Nova Gorica	30. 6. 2014
5.	Hit, d.d. Delpinova 7a 5000 Nova Gorica	Casino Korona Vrliška 23 4280 Kranjska Gora	30. 6. 2014
6.	Hit, d.d. Delpinova 7a 5000 Nova Gorica	Casino Fontana Zdraviliški trg 10 3250 Rogaška Slatina	30. 6. 2014
7.	Casino Bled, d.d. Cesta svobode 15 4260 Bled	Casino Bled Cesta svobode 15 4260 Bled	31. 12. 2012
8.	Casino Kobarid, d.d. Staro selo 60a 5222 Kobarid	Igralnica Kobarid Staro selo 60a 5222 Kobarid	31. 12. 2012
9.	Hit Šentilj, d.d. Sadjarska pot 15 2212 Šentilj v Slovenskih Goricah	Casino Mond Pot na Novine 1 2212 Šentilj v Slovenskih Goricah	30. 10. 2010

Priloga 3: Obrazec za sporočanje podatkov o transakcijah ali strankah, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma (Obrazec II)

(DDMMLLLL):			
17. Dokument za preverjanje istovetnosti: a ☐ osebna izkaznica b ☐ potni list c ☐ vozniško dovoljenje d ☐ drugo (navedi):		18.Številka dokumenta:	
		19.Izdajatelj dokumenta:	
20.Oseba opravlja transakcijo: a ☐ v svojem imenu b ☐ kot pooblaščenec		21.Oseba: a ☐ je b ☐ ni v delovnem razmerju pri stranki, za katero opravlja transakcijo.	

C. STRANKA, ZA KATERO SE OPRAVLJA TRANSAKCIJA

22.Transakcija se opravlja v imenu ali za račun: a ☐ ene stranke b ☐ dveh ali več strank (glej prilogo k obrazcu)		23.Stranka je: a ☐ pravna oseba b ☐ fizična oseba c ☐ društvo d ☐ oseba, ki samostojno opravlja dejavnost e ☐ druga oseba (navedi):	
Če je stranka pravna oseba, društvo, oseba, ki samostojno opravlja dejavnost, ali druga oseba:			
24.Firma:		25.Sedež:	
26.Matična številka:			
Če je stranka fizična oseba:			
27.Priimek:		28.Ime:	
29.Stalno ali začasno prebivališče:			
30.Datum rojstva (DDMMLLLL):	31.Kraj rojstva:	32.Davčna številka:	

»se nadaljuje«

»nadaljevanje«

33. Dokument za preverjanje istovetnosti: a ☐ osebna izkaznica b ☐ potni list c ☐ voziško dovoljenje d ☐ drugo (navedi):	34. Številka dokumenta:
	35. Izdajatelj dokumenta:

D. STRANKA, KI JI JE TRANSAKCIJA NAMENJENA (PREJEMNIK)

36. Transakcija je namenjena: a ☐ enemu prejemniku b ☐ dvema ali več prejemnikom (glej prilogo k obrazcu)	37. Prejemnik je: a ☐ pravna oseba b ☐ fizična oseba c ☐ društvo d ☐ oseba, ki samostojno opravlja dejavnost e ☐ druga oseba (navedi):
--	---

Če je prejemnik pravna oseba, društvo, oseba, ki samostojno opravlja dejavnost, ali druga oseba:

38. Firma:	39. Sedež:
------------	------------

Če je prejemnik fizična oseba:

40. Priimek:	41. Ime:
42. Prebivališče:	

E. POŠILJATELJ

Organizacijska enota, kjer je bila zahtevana ali opravljena transakcija:	
43. Naziv:	44. Naslov:
45. Matična številka:	
Oseba, ki je ugotovila in preverila istovetnost stranke:	
46. Priimek:	47. Ime:
48. Podpis:	

»se nadaljuje«

»nadaljevanje«

61. Razlogi, ki kažejo na sum pranja denarja / financiranje terorizma:
--

G. PODATKI O DEJANSKEM LASTNIKU STRANKE

62. Za gospodarske družbe: a ☐ Oseba je ___ % imetnik poslovnega deleža, delnic, glasovalnih oziroma drugih pravic, na podlagi katerih je udeležen pri upravljanju gospodarske družbe. b ☐ Oseba je udeležena v kapitalu gospodarske družbe z/s ___ % deležem. c ☐ Oseba ima obvladujoči položaj pri upravljanju s sredstvi gospodarske družbe. d ☐ Oseba gospodarski družbi posredno zagotavlja sredstva in ima na tej podlagi možnost nadzorovati ali vplivati na odločitve pravne osebe o financiranju in poslovanju Za druge pravne osebe, kot so npr. ustanove, in podobne pravne subjekte tujega prava: a ☐ Oseba je prejemnik ___ % koristi od premoženja, ki se upravlja. b ☐ Osebi je v interesu ustanovitev in delovanje pravne osebe ali podobnega pravnega subjekta tujega prava. c ☐ Oseba posredno ali neposredno obvladuje ___ 25 % premoženja pravne osebe ali podobnega pravnega subjekta tujega prava.
--

63. Fizična oseba je: a ☐ lastnik ali upravljavec stranke (pravne osebe ali pravnega subjekta tujega prava) b ☐ lastnik ali upravljavec druge pravne osebe, ki je lastnik stranke.
--

64. Priimek:	65. Ime:
--------------	----------

66. Stalno ali začasno prebivališče:

67. Datum rojstva (DDMMLLLL):	68. Kraj rojstva:
-------------------------------	-------------------

»se nadaljuje«

»nadaljevanje«

--	--

PRILOGA K OBRAZCU

A. PODATKI O TRANSAKCIJI

5. Znesek:	6. Valuta:	7. Znesek:	8. Valuta:	9. Znesek v EUR:

B. FIZIČNA OSEBA, KI ZAHTEVA ALI OPRAVLJA TRANSAKCIJO

11. Priimek:	12. Ime:		
13. Stalno ali začasno prebivališče:			
14. Datum rojstva (DDMMLLLL):	15. Kraj rojstva:	16. Davčna številka:	
17. Dokument za preverjanje istovetnosti: a ☐ osebna izkaznica b ☐ potni list c ☐ vozniško dovoljenje d ☐ drugo (navedi):		18. Številka dokumenta:	
		19. Izdajatelj dokumenta:	

C. STRANKA, ZA KATERO SE OPRAVLJA TRANSAKCIJA

23. Stranka je: a ☐ pravna oseba b ☐ fizična oseba c ☐ društvo d ☐ oseba, ki samostojno opravlja dejavnost e ☐ druga oseba (navedi):
Če je stranka pravna oseba, društvo, oseba, ki samostojno opravlja dejavnost ali druga

»se nadaljuje«

»nadaljevanje«

oseba:		
24. Firma:		25. Sedež:
26. Matična številka:		
Če je stranka fizična oseba:		
27. Priimek:		28. Ime:
29. Stalno ali začasno prebivališče:		
30. Datum rojstva (DDMMLLLL):	31. Kraj rojstva:	32. Davčna številka:
33. Dokument za preverjanje istovetnosti: a ☐ osebna izkaznica b ☐ potni list c ☐ voziško dovoljenje d ☐ drugo (navedi):		34. Številka dokumenta:
		35. Izdajatelj dokumenta:

D. STRANKA, KI JI JE TRANSAKCIJA NAMENJENA (PREJEMNIK)

37. Prejemnik je: a ☐ pravna oseba b ☐ fizična oseba c ☐ društvo d ☐ oseba, ki samostojno opravlja dejavnost e ☐ druga oseba (navedi):		
Če je prejemnik pravna oseba, društvo, oseba, ki samostojno opravlja dejavnost, ali druga oseba:		
38. Firma:		39. Sedež:
Če je prejemnik fizična oseba:		
40. Priimek:		41. Ime:
42. Prebivališče:		

Priloga 4: Intervju

INTERVJU

1. Ali lahko na kratko opišete Vaše delovno mesto?
2. Katere so najpogostejše oblike kriminala v vaši igralnici?
3. Koliko primerov kaznivih dejanj obravnavate letno? Se je število kriminalnih dejanj zmanjšuje?
4. Na katerih področjih se delavci/zaposleni vključujejo v nepravilna dejanja?
5. Kakšni so ukrepi pri odkritju dejanja (pranje denarja)?
6. Kako se stopnja ukrepov spreminja?
7. Vrste notranjega nadzora, ki ga izvajate v igralnicah?
8. Kako pogosto posredujete poročila o kontroli?
9. Problemi pri spremljanju pranja denarja in terorizma?
10. Kaj menite o sodelovanju in nadzoru državnih služb?
11. Analiza tveganja (ocena tveganosti posamezne skupine strank, poslovnih razmerij, produktom in storitev z vidika možne zlorabe pranja denarja ali financiranja terorizma ter na tej podlagi priprava ustreznih ukrepov), ali se strinjate z uvedbo te analize, je dobra metoda?
12. Ali vas država vzpodbuja s kakšnimi dodatnimi sredstvi, da se izvajanje kontrole bolje in učinkovitejše izvršuje, ali samo dodaja ukrepe in določila v zakonih?
13. Vaše osebno mnenje o stanju v Sloveniji?
14. Ali menite da je Slovenija rizična destinacija?